

ספרי' - אוצר החסידים - ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

דבר מלכות

אמור

שיחות קודש
מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מלך המשיח מנחם מענדל שליט"א

שני אורסא הן

מליובאוויטש

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ששים וחמש לבריאה
הי' תהא שנת סגולות המשיח
שנת הק"ד לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

משיחות ש"פ אמור, כ' אייר ה'תנשא

– תרגום מאידית –

ובשלימות ועם כל הפציהם (ע"ד מ"ש" כספם וזהבם אתם"), הם לקחו וגאלו אתם וגאלו גם את הענינים ד"גולה" (גלות מצרים) – „וישאלו⁸ ממצרים כלי כסף וכלי זהב ושמלות גוי' וינצלו (ורוקינו⁹) את מצרים", „שעשאוה¹⁰ כמצודה שאין בה דגן . . כמצולה שאין בה דגים¹¹” „וגם¹² ערב רב עלה אתם¹³”.

ז.א. – הגאולה הייתה לא רק יציאה ממצרים, אלא גאולה גם דמצרים (גולה) עצמה, ע"י הכנסת וגילוי האל"ף (אלופו של עולם) בעניני הגלות – תכליתם שבשבילה נבראו ע"י הקב"ה וניתנו למצרים, בכדי שבנ"י יבררו אותם ע"י

א. בהמשך למדוברי בענין הגאולה – שהמילה „גאולה”, אותיות „גולה” בתוספת אל"ף², מבטאת את התוכן של הגאולה (יותר משאר הד"ה' הלשונות האחרים של גאולה³): (א) זוהי גאולה דכל עניני הגלות (גולה); גאולה לא שוללת את העבודה בגלות, אלא כוללת ומעלה את הגלות – ע"י הכנסת וגילוי האל"ף ד„אלופו של עולם”⁴, ב„גולה”, שהקב"ה הוא בע"ב ומנהיג את כל עניני העולם גם בגלות, (ב) הגאולה „נעשית” ע"י העבודה בגלות (כמו שהמילה „גאולה” בנוי – רוב אותיות" הם – מהאותיות „גולה”, רק בתוספת אל"ף) –

נתעכב על עוד כמה נקודות בזה, שיוסיפו הסברה בעבודה שבנ"י צריכים לעשות בעמדנו „ערב הגאולה”.

ב. החידוש של גאולה (הוספת וגילוי האל"ף בגולה, ובשני הענינים הנזכרים לעיל) רואים מיד בגאולה הראשונה (ומקור כל הגאולות⁵) – גאולת מצרים:

הגאולה התבטאה בכך, שנוסף ע"ז שכל בני יצאו ממצרים („בנערינו ובזקנינו גוי' בבנינו ובבנותינו⁶)

1) שיחת ש"פ אחו"ק, י"ג אייר (סה"ש תנשא" ח"ב ע' 504 (לעיל ע' 120)).

2) ראה ויק' פרשתנו ספ"ב. שהש"ר פ"ד, א

3) קה"ר פ"ד, א (א). לקו"ת בהעלותך לה, ג. אה"ת בא ע' רעג. בהעלותך ס"ע תכג ואילך. נ"ך ע' תקי. המשך מים רבים תרל"ו פקל"ד.

4) וארא ו, ויח. וראה סה"ש תנשא" ח"ב ע' 504 (לעיל ע' 120) הערה 4.

5) ראה אה"ת בא שם.

6) כמובן ממאחז"ל (ב"ר פט"ז, ד. ויק"ר פט"ז,

ה) „כל המלכויות נקראו על שם מצרים”. וראה ד"ה כימי צאתך תש"ח רפ"ב (ע' 164).

6) בא י, ט.

7) ישעי' ס, ט.

8) בא יב, לה-לו.

9) ת"א, ת"י ופרש"י עה"פ. פרש"י ברכות שבהערה הבאה (ד"ה כמצודה).

10) ברכות ט, ב. פסחים קיט, א.

11) „פי' שלקטו כל הניצוצין שנפלו בשבירה אליהם ונתרוקנו מצרים מהם עד שנשארו כמצולה כו' ולא השאירו שם אפי' ניצוץ א"י” (תו"א וארא נו, סע"ד).

12) בא שם, לה.

13) שוה (ר"ב) מרמו על הר"ב ניצוצים (מהרפ"ה ניצוצים) שנתבררו ועלו אתם ממצרים (תו"א בא ס, ג). וע"פ המבואר בתו"א שבהערה 11, מובן, שבמצרים היו רק ר"ב ניצוצים, ונתבררו כולם*, ושאר הפ"ו ניצוצים (בגייט' אלקים) נתבררו בגליות שלאחרי זה (ראה תו"א וישב כו, ד).

* ראה לקו"ת וספר הליקוטסם הארז"ל ר"פ תצא בטעם האיסור לחזור למצרים (בשלח יד, יג. שופטים יז, טז. תבוא כח, סח) – כי „הגליות הוצרך לברר ניצוצי קדושה . . והנה במצרים באותו גלות ביררו כל הקדושה שהי' בקרבם ולא נשאר דבר . . ולכן צוה שלא לראותם עוד, ולא עשה כן בשאר גליות שעדיין לא ביררו כל מה שהי' בקרבם לגמרי”.

על פעולת בני בזה, באופן ד, "וישאלום" (וה' נתן את חן העם בעיני מצרים), עד ש, "אף מה שלא היו שואלים מהם היו נותנים להם", עד "בעל כרחם דישראל".

ועד"ז רואים בכך - את הענין השני הנ"ל ב, "גאולה" (שנעשית מהמלה) "גולה" (בתוספת אל"ף): דוקא ע"י הירידה בגלות מצרים (ועבדום וענו אותם²²) - נפעלה עליית (גדלות) וגאולת מצרים, באופן ד, "ואחרי כן יצאו ברכוש גדול"¹⁴ (כי אילו לא ירדו אבותינו למצרים לא היו (מקבלים) ומעלים את ה, "כלי כסף וכלי זהב ושמלות" דמצרים).

ומזה מובן ג"כ בנוגע לכל הגאולות (שדומות ונלקחות מגאולת מצרים⁶), עד לגאולה האמיתית והשלימה, עלי' נאמר²³ "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות" - שהיא נקראת "גאולה" כיון שתוכנה הוא: (א) (לגאול) להעלות את עניני הגולה (ע"ז שמגלים בהם את אלופו של עולם), ו(ב) דוקא ע"י העבודה בגולה מגיעה הגאולה.

ג. אבל צריך להבין:

נוסף ע"ז שע"י גאולת מצרים נפעל הגילוי דאלופו של עולם במצרים - "וידעו מצרים כי אני ה'" [שהו ה' אחד הטעמים על המכות²⁴], שהקב"ה הוא הבעה"ב והוא מנהיג את העולם²⁵ - נפעלו גם ענינים נעלים יותר (לבנ"י), ש, נגלה עליהם מלך מלכי המלכים

"וינצלו את מצרים" (וע"ז יתקיים, "ואחרי כן יצאו ברכוש גדול"¹⁴).

ועד ש, "וה' נתן את חן העם בעיני מצרים וישאלום"¹⁵, "אף מה שלא היו שואלים מהם היו נותנים להם"¹⁶ המצריים בעצמם, ועוד יותר: "מלמד שהשאלום בעל כרחם. . . בעל כרחם דישראל"¹⁷ - שלכאורה: (א) לשם מה המצריים, "מהרו" לתת מכליהם כו' (היפך טבע האדם)?! (ב) הציווי (וישאלו איש מאת רעהו גו"¹⁸) נאמר לבנ"י, לא למצריים? (ג) לאחרי שהקב"ה שבר את מצרים ע"י עשר המכות, למה "פתאום" הגישה של המצריים, וישאלו ממצרים גו", "וה' נתן את חן העם בעיני מצרים וישאלום" (ולא ע"י שבירתם)?

אלא מכיון שגאולה פירושה (גם) הגאולה והעלי' המצרים ("גולה") עצמו ע"י ההכרה שהקב"ה הוא אלופו של עולם ומנהיג את העולם, והמצריים (בהיותם) (כמה מהם) חכמים¹⁹ הבינו והרגישו זאת (סו"ס) (ואלו שלא חזו - הרי "מזליהו חזו"²⁰), "וידעו מצרים כי אני ה'"²¹ - לכן ה' זה צריך להעשות, ובפועל נעשה, לא בעל כרחם דמצריים, אלא ברצונם (נוסף

14) לך לך טו, יד. וראה בארוכה לקו"ש ח"ג ע' 823 ואילך. ועוד.

15) בא שם, לו.

16) פרש"י שם, ממכילתא עה"פ.

17) ברכות שבעה ע"י 10.

18) בא יא, ב.

19) כמ"ש (מ"א ה, י) "ותרב חכמת שלמה. . . מכל חכמת מצרים" (וראה לקמן סו"ו). וראה מקץ מא, ה. וארא ז, יא.

20) מגילה ג, א. *סנהדרין צד, רע"א.

21) בסמן בהערה 24.

22) לך לך טו, יג.

23) מיכה ז, טו.

24) ראה וארא ז, ה. יז, ה. ו. יח, ט. יד. כט.

בא יא, ז. בשלח יד, ד. יח. וראה לקו"ש חל"ו ע' 33 ואילך.

25) ראה אברבנאל וארא ט, טז.

* ובפרש"י שם ד"ה מזליהו (הובא בחדאגי מהרש"א סנהדרין סט); שר של כל אדם למעלה.

נברא³⁹), עד שהי' חידוש שלא בערך לגבי המצב בגאולת בבל ומדי וכו', הן בעולם - חידוש במעשה בראשית (הנני בורא שמים חדשים וארץ חדשה⁴⁰, "השמים החדשים והארץ החדשה"⁴¹), והן בגילוי אלקות - הגילוי דפנימיות עתיק⁴², עד לגילוי עצמותו ית' למטה, בה"דירה לו יתברך בתתונים⁴³,

עד ש"לא יהי' עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד ולפיכך יהיו ישראל חכמים גדולים ויודעים דברים הסתומים וישיגו דעת בוראם כפי כח האדם שנאמר⁴⁴ כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים⁴⁵; ואז יהי' חידוש בתורה: כשם וע"ד שגלות וגאולת מצרים היו ההכנה למתן-תורה, כך תביא הגאולה האמיתית והשלימה חידוש בתורה - גילוי פנימיות התורה⁴⁶, "סוד טעמי" ומסתר צפונות⁴⁷,

עד "תורה חדשה מאתי תצא"⁴⁸.

וכיון שכל ענינים אלו - שהם נעלים

הקב"ה וגאלם²⁶, ו"בכבודו ובעצמו"²⁷ - עצמות א"ס ב"ה²⁸,

עד שהכוונה²⁹ (ביציאת מצרים) הוא מתן-תורה, "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה"³⁰, הגילוי ד"אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים"³¹, ובאופן ד"פנים בפנים דבר ה' עמכם"³², שלמעלה מהגילוי דאלופו של עולם, איך שהקב"ה הוא בורא העולם ומנהיגו ("בראשית³³ ברא אלקים את השמים ואת הארץ"³⁴, כידוע שהתורה "קדמה לעולם"³⁵, קדמה גם במעלה (למעלה) מעולם.

ועאכ"כ כשמדובר אודות הגאולה האמיתית והשלימה - שאז יהי', נוסף על הגילוי דאלופו של עולם (בכל הבריאה), גילוי אלקות שלמעלה מהבריאה - "אלה³⁶ תולדות פרץ" מלא³⁷ שגבוה יותר מה"מלא"³⁷ ד"אלה³⁸ תולדות השמים והארץ בהבראם" (עולם על מילואו

(26) הגש"פ פיקא, "מצה זו".

(27) שם פיקא, "ויוציאנו".

(28) ראה סה"מ אע"ר ע' עה. המשך תער"ב

ח"ב ע' תתקכז. סה"מ תער"ב-תרע"ו ע' טו.

(29) "עיקר תכלית המכוון" - תו"א ר"פ שמות

(מט, א).

(30) שמות ג, יב.

(31) יתרו כ, ב. וראה מכילתא ופרש"י שם.

שמור"ר פכ"ט, ג.

(32) ואתחנן ה, ה.

(33) בראשית א, א.

(34) כמבואר בכ"מ הטעם שבעשה"ד נאמר

"אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים" ולא

"אשר בראתי שמים וארץ", כי הגילוי אלקות

ביצ"מ (ומ"ת) הוא למעלה מהגילוי דבריאת שמים

וארץ (ראה סידור עם ד"ח רפד, ב ואלך. ובכ"מ).

(35) ראה מדרש תהלים צ, ד. ב"ר פ"ח, ב.

נתחומא וישב ד. וז"ב מט, א.

(36) רות ד, יח.

(37) ב"ר פ"ב, ו. שמור"ר פ"ל, ג.

(38) בראשית ב, ד.

(39) ראה ב"ר שם. פי"ד, ז. פי"ג, ג.

(40) ישעי' סה, יו.

(41) שם טו, כב. וראה בזה לקו"ת שה"ש בסופו

(נא, ג). ג. ספר הליקוטים דא"ח-צ"צ ערך לע"ל ע'

תריב ואילך. ועוד.

(42) משא"כ כל הגילויים דעכשו הם מחיצוניות

עתיק - פע"ח שער הק"ש רפט"ו, הובא בלקו"ת

שם.

(43) ראה נתחומא נשא טו. שם בחוקות ג.

במדב"ר פי"ג, ו. תניא פ"ו.

(44) ישעי' יא, ט.

(45) רמב"ם בסיום וזוה"מ ספרו.

(46) ראה תו"א ר"פ שמות (מט, א): "כמו שכל

עיקר תכלית המכוון בגלות מצרים . . . ה"י בכדי

לזכות לקבלת התורה . . . כך כל אריכות הגלות

הזה הוא כדי לזכות לגילוי פנימיות התורה שהי'

לע"ל כו".

(47) פרש"י שה"ש א, ב.

(48) ישעי' נא, ד. ובויק"ר פי"ג, ג: חידוש תורה

מאתי תצא. וראה קה"ר פי"א, א (ח): תורה שאדם

למד בעוה"ו הבל היא לפני תורתו של משה.

נברא באופן שהוא (מצ"ע) מכסה על אלקות, דבר ה' שתמיד מהוה, מחי ומקיים אותו⁵⁵. והעבודה של יהודי היא לגלות בעולם איך שהקב"ה הוא אלופו של עולם, הן בכללות העולם והן בפרטי העולם - „כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך ירח וכוכבים אשר כוננת“⁵⁶, וכך גם בכל פרטי הנבראים - הגילוי דכח הפועל בנפעל⁵⁷.

וע"י הגילוי דאלופו של עולם ב„גולה“ - נפעלת הגאולה, שאז יהי „וידע כל פעול כי אתה פעלתו“⁵⁸.

ענין נעלה יותר בגילוי האל"ף הוא - הענין דאל"ף מלשון אולפנא ולימוד, אאלפך חכמה אאלפך בינה: גילוי האלקות בגאולה האמיתית והשלימה יהי - נוסף על בחי' אלקות שבבריאה (אלופו של עולם), כח הפועל בנפעל - גם, אלקות שלמעלה מהעולם (כנ"ל), שבאה מאל"ף שבבחי' מוחין (חכמה ובינה), שלמעלה מהמדות שמהם נעשה העולם⁵⁹ (עולם חסד יבנה⁶⁰); ובמיוחד - ה"ז נפעל ע"י גילוי התורה (שמתגלית לאחר

שלא בערך מהגילוי עתה דאלופו של עולם - נכללים בושם) גאולה, מוכרחים לומר שכל זה מרומז גם ב„גאולה“ אותיות „גולה“ בתוספת אל"ף.

ד. והביאור בזה:

באות⁴⁹ אל"ף - שמתוספת במילה) „גאולה“ (לגבי „גולה“) - ישנם כמה פירושים: (א) אל"ף מלשון אלוף, אלופו של עולם. (ב) אל"ף מלשון אולפנא ולימוד, אאלפך חכמה⁵⁰ אאלפך בינה. (ג) אל"ף אותיות פלא.

בעבודה דהפיכת הגלות („גולה“) לגאולה ישנם בכללות שלשה ענינים, שלשה דרגות ושלבים: גילוי אלקות בתוך ובערך לעולם (אלופו של עולם). גילוי אלקות שלמעלה מעולם אבל יש לו איזה ערך ויחס לעולם, ובמיוחד - ע"י תורה שקדמה לעולם (אולפנא). וגילוי אלקות שלמעלה לגמרי מעולם, באופן מופלא ומובדל, ובמיוחד - ע"י הנפלאות שבתורה⁵¹ שיתגלו בגאולה האמיתית והשלימה⁵² (פלא).

הדבר הראשון⁵³ מתבטא בכך שמגלים בכל עניני העולם (- בגלות) את האל"ף דאלופו של עולם, איך שהקב"ה הוא האלוף והבעה"ב של העולם ובעולם: העולם - עולם מלשון העלם והסתרה⁵⁴ -

(49) בהבא להלן - ראה בארוכה ספר הערכים חב"ד מערכת אותיות - אל"ף (ע' עב ואילך). וש"נ.

(50) לשון הכתוב - איוב לג, לג.

(51) ראה רשימות הצ"צ לתהלים (יהל אור) ע' תסא. ובארוכה - ד"ה גל עיני תשלז" (סה"מ מלוקט ח"ה ע' רעא ואילך). וש"נ.

(52) ראה שער האמונה פ"ס.

(53) בהבא להלן - ראה אמרי בינה פתח השער

פ"א. שם ספ"ה.

(54) ראה לקו"ת שלח לו, ד. מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"א ע' שנ. ח"ג ע' אינט. וראה לקו"ש

חל"ד ע' 112 הערה 63. וש"נ.

(55) שער היחוד והאמונה פ"א.

(56) תהלים ח, ד.

(57) במכ"ש ממעשה בשר ודם „שהוא יש מישי“, ו„כאשר יצא לצורך כלי שוב אין הכלי צריך לידי הצורך“ (שעהיוה"א רפ"ב), שגם שם ישנו כח הפועל בנפעל, „כידוע בהרב המגיד ז"ל . . שאמר בפירוש על מה שהכיר לפועל הכלי מתוך הכלי כו" (שער האמונה ספכ"ז), ועאכו"כ ב„מעשה ה' עושה שמים וארץ“, „שהוא יש מאין“, ו„צריך להיות כח הפועל בנפעל תמיד להחיות ולקיימו“ (שעהיוה"א שם).

(58) תפלת העמידה דריה (ברכת „אלקינו כו" מלוך כו"י).

(59) אוה"ת תבוא ס"ע תתשיו ואילך. וראה ספר הערכים חב"ד שבעה ע"ג ע' עג. וש"נ.

(60) תהלים פט, ג. וראה סה"מ תש"ה ריש ע' 273. וש"נ.

מצ"ע, עצם המוחין⁶⁹, עד כפי שזה קשור עם כתר (עד עם פנימיות הכתר), שמופלא ונבדל לגמרי מעולם⁷⁰.

וידוע⁷¹ שכעת עיקר העבודה הוא בבירור שבע מדות (כיבוש שבע ארצות), ובמוחין השייכים למדות; משא"כ בגאולה האמיתית והשלימה יהי' (גם) העבודה דמוחין מצ"ע (כיבוש שלש ארצות, קניני⁷² קניזי וקדמוני⁷³).

ועד"ז גם בגילוי אלקות בגאולה האמיתית והשלימה: נוסף לגילוי דכה הפועל בנפעל, וגילוי אלקות שלמעלה מהבריאה, יהי' גם הגילוי דעצמותו ית' למטה, ואדרבה - כח העצמות יתגלה דוקא ביש הנברא⁷⁴.

ה. עפ"ז מובן שפעולת הגאולה - „גולה” בתוספת אל"ף - כוללת את כל שלשת הענינים דגילוי האל"ף (בעבודה בגלות): אלופו של עולם, אולפנא, פלא; ודוקא ע"י העבודה בגלות, ע"י הכנסת האל"ף (שלשת הענינים שבו) ב„גולה” - נפעלת הגאולה, וכל שלשת הענינים והדרגות שבה (גם הענינים הכי נעלים

הגאולה), ד„אלפיים שנה קדמה תורה לעולם³⁵”, „אלפיים” גם מלשון אאלפך, אאלפך חכמה אאלפך בינה⁶¹.

ואחר כך מגיעים לענין נעלה יותר באל"ף - אותיות פלא - גילוי הנפלאות בגאולה, כמ"ש²³, „כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות” (נפלאות אפילו בערך הנפלאות בגאולת מצרים⁶²), כולל ובמיוחד - הנפלאות שבתורה⁶¹ („גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך”⁶³), גילוי פנימיות התורה, „סוד טעמי ומסתרי צפונותי”, שהם מצ"ע מופלאים ומובדלים (עד - בתכלית ההעלם⁶⁴), וגם זה מתגלה, עד באופן דאולפנא ולימוד, עד (באלופו של) עולם⁶⁵.

ובלשון החסידות - בספירות למעלה: (א) אלופו של עולם הוא כנגד ספירת המלכות, גילוי מלכותו ית' בעולם - „אחד”⁶⁶, „אמליכתי למעלה ולמטה ולארבע רוחות”⁶⁷. ובכללות יותר - ענין המדות, שמהם המקור על הנהגת העולם. (ב) אולפנא ולימוד (אאלפך חכמה אאלפך בינה) הוא בחי' המוחין (חכמה ובינה), מוחין השייכים למדות, שלמעלה מהעולם, אבל עכ"ז ההתחלה והמקור לעולם⁶⁸. (ג) פלא הוא בחי' מוחין (חכמה)

(69) ראה סה"מ ה'ש"ת ע' נה. ספר הערכים שם ע' קכ. וש"נ.

(70) ראה אמרי בינה שם. ספר הערכים שם ע'

קט ואילך. וש"נ.

(71) מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"א בתחלתו (ע' ג ואילך).

(72) לך לך טו, יט. ובפרש"י: עתידים להיות ירושה לעתיד.

(73) וי"ל שגילוי הג' מוחין מצ"ע (בחי' פלא) דלע"ל נעשה דוקא ע"י בירור (חכמות) העולם, קניזי קניזי וקדמוני שלמטה (שנשתלשלו לאחרי צמצום ופרסא כו' מג' מוחין) - ע"ד שגאולה נעשית דוקא ע"י גילוי האל"ף שב„גולה”. וע"ד המבואר לקמן בפנים (ס"ו) בענין, ותרב חכמת שלמה . . מכל חכמת מצרים".

(74) ראה לקמן ס"ט.

(61) לקו"ת שה"ש א, סע"ד. המשך והחרים תרלי"א ע' כו. סה"מ תש"ח ס"ע 273.

(62) ראה אוה"ת נ"ך עה"פ (ע' תפז). וש"נ.

(63) תהלים קיט, יח.

(64) ומתאים גם עם זה שאל"ף אותיות „אפל”, בחי' חושך (ישת חושך סתרו - תהלים יח, יב) שלמעלה מאור וגילוי (אוה"ת יתרו ע' תתקלג).

(65) ראה ספר הערכים שם ע' עב. ע' צה. ע' קט. ע' קכט. וש"נ.

(66) שהו גימט' של א'.

(67) ברכות יג, ב. וראה ספר הערכים שם ע' עט. וש"נ.

(68) ראה אמרי בינה שבהערה 53.

ז.א. - לא מסתפקים בזה שמגלים ב„גולה“ בחי' אלופו של עולם (אלקות בערך הבריאה), ע"י שמשתמשים בעניני העולם, „לשם שמים“⁷⁶ ובשביל „דעהו“⁷⁷, אלא שמגלים ומשייכים שם גם את בחי' אולפנא (מוחין השייכים למדות), ע"י לימוד התורה, ועד גם - בחי' פלא, ע"י לימוד פנימיות התורה (נפלאות שבתורה), כדלקמן (ס"ח ואילך).

ויש לומר, שנוסף על העבודה (דלימוד פנימיות התורה) בגלות, ה"ז נפעל גם ע"י עצם הענין (ירידה) ד„גולה“ (ע"ז שמגלים בגולה את האל"ף, הכוונה העליונה בירידה) - כמ"ש⁷⁸, ואמרת ביום ההוא אורך ה' כי אנפת ב"י, דלכאורה: במה מתבטאת ההודאה ע"ז ש„אנפת ב"י"?! אי אפשר לתרץ שההודאה היא על מה שנאמר בהמשך הכתוב „ישוב אפך ותתמני“, מכיון שאז אי"ז הודאה בשלימות: אם ההודאה היא על „ישוב אפך“ (הביטול ושלילה ד„אנפת ב"י“ הי' יותר טוב - והודאה יותר גדולה - אם מלכתחילה לא הי' „אנפת ב"י“! ומזה מוכח, שההודאה היא דוקא ע"ז ש„אנפת ב"י“.

והביאור בזה, דוקא ע"י הירידה בגלות באופן ד„אנפת ב"י“ באה העלי' דהגאולה, עד לענינים הכי נעלים שבה - גילוי בחי' אל"ף אותיות פלא; וכאשר מגלים ב„גולה“ את האל"ף (דפלא) - הכוונה העליונה שבזה - מתגלה „אורך ה'“ ב„אנפת ב"י“, בחי' הודאה דוקא על דבר פלא שלמעלה משכל וחכמה (של האדם), ע"ד מ"ש⁷⁹, „אודה שמך כי עשית פלא“.

שבה): גילוי כח הפועל בנפעל, „וידע כל פעול כי אתה פעלתו“ (מלכות), גילוי שלימות האולפנא ולימוד התורה, גילוי אלקות שלמעלה מהבריאה (מוחין), עד לגילוי הנפלאות (מוחין בעצם, כתר)⁷⁵.

(75) ומעין זה והתחלה בזה בגאולת מצרים - כנ"ל בפנים, שנוסף לגילוי אלופו של עולם במצרים („וידעו מצרים כי אני ה'“, אפילו „בקרב הארץ“ (ורא ה, יח)), כפי שבא לידי ביטוי גם בזה ש„ה' נתן את חן העם בעיני מצרים וישאלום“ - היו שם נפלאות* (עד שמדמים ה„אראנו נפלאות“ שלע"ל ל„כימי צאתך מארץ מצרים“ - מיכה ז, טו), עד להגילוי ד„בכבודו ובעצמו“ שהי' במצרים,

ועוד ועיקר, שגלות מצרים היא ההכנה למתן תורה, גילוי האל"ף ד„אנכי ה' אלקיך“ (בחי' כתר), הכולל כל התורה כולה (תניא רפ"כ), גם פנימיות התורה, ואדרבה - במ"ת הי' גילוי מעשה מרכבה („ויראו את אלקי ישראל גו' ויחוו את האלקים“ (משפטים כד, יי.א. וראה גם שמו"ר פ"ג, ב. ושי"ג)), מעין הגילוי אלקות בגאולה האמיתית והשלימה, כמ"ש (ואתחנן ד, לה) „אתה הראית לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו“, „הראית ממש ברא' חושית“ (תניא פל"ו - מו, א).

ובפרטיות יותר: הגילוי דמ"ת בא לאחר ה"הכנה דמ"ת ימים, ימי הספירה, שלאחרי יציאת מצרים, שענינים (בעבודת האדם) - בירור הו' מדות (ובשלימות - ז' מדות כלולים מו') במ"ת יום, וע"ז מגיעים - „תספרו חמשים יום“ (אמור כג, טז) - לגילוי שער הנו"ן (דבינה) שבערך להמ"ט שערים (ע"ד בחי' מוחין השייכת למדות), ועד לבחי' ה' בשער הנו"ן שהיא שלא בערך - מופלא ומובדל - מהמ"ט שערים (ראה בארוכה לקו"ת במדבר יב, א ואילך), בחי' נפלאות, ג' פלאות (וחי' א, רסא, ריש ע"ב) - שנתגלה במ"ת. אבל ביצי"מ ומ"ת הי' בגילוי לפי שעה. ובגילוי הי' במ"ת בעיקר התייגה דתורה הנגלית (ראה תו"א ר"פ שמות), בחי' אולפנא ולימוד. משא"כ בגאולה האמיתית והשלימה התי' שלימות הגילוי באופן תמידי ונצחי (ראה המשך תער"ב ח"ב ע' תתקל ואילך), וגילוי פנימיות התורה (תו"א שם - געתק לעיל הערה 46), בחי' נפלאות שבתורה.

76) אבות פ"ב מ"ב. וראה רמב"ם הל' דעות ספ"ג. טושו"ע או"ח סרל"א.

77) משל ג, ו. וראה רמב"ם וטושו"ע שם.

78) ישעי' יב, א.

79) שם כה, א.

(* ראה שמות ג, כ. ועוד.

מלכות והרי המלכות לו ולבניו כו' עד עולם⁸⁸, „מלכי דוד הם העומדים לעולם⁸⁹; אבל מהו הרמז ב„ומזרע שלמה“⁹⁰?

ויש לומר (בפנימיות הענינים): בימיו שלמה הי' מעין המצב בהגאולה האמיתית והשלימה, בזמן דוד היו מלחמות, עד ש„דם לרוב שפכת“⁹² (ולכן לא הי' ביכולתו לבנות את בית המקדש⁹³), משא"כ בזמן שלמה שרר שלום, ולכן הוא נקרא בשם שלמה, כי שלום הי' בימיו⁹⁴ – מעין שלימות השלום לעתיד לבוא.

ויש לומר שהטעם על זה, כי אצל שלמה הי' שלימות החכמה – „ויחכם מכל האדם“⁹⁵, ז.א. שנוסף לעצם ענין המלכות היתה אצלו גם שלימות בחכמה⁹⁶. ועוד יותר: „ותרב חכמת שלמה

דקאי על אריכות הגלות שהוא דבר פלא, ו„אינו מושג בשכל כלל, זהו מכלל במופלא“⁸⁰ ממך אל תדרוש⁸¹, וזה גופא נמשך אח"כ בגילוי בבחי' „כי עשית – אל"ף⁸², בשכל וחכמה (אאלפך חכמה)⁸¹. ודוקא ע"י העבודה בהתגברות על חושך הגלות מגיעים לשלימות הגילוי דפנימיות התורה בגאולה האמיתית והשלימה⁸³.

ו. מכיון שהגאולה האמיתית והשלימה באה ע"י משיח צדקנו, מובן, שגם במשיח ישנם שלושת הענינים (באל"ף) של גאולה.

ובהקדים הדיוק בדברי הרמב"ם⁸⁴ שמלך המשיח הוא „מבית דוד ומזרע שלמה“⁸⁵, דלכאורה אינו מובן: מש"כ „מבית דוד“ [כמו שהוא כותב ג"כ בספר היד⁸⁶] ה"ז מפני שבבית דוד הוא „עיקר המלכות“⁸⁷, „כיון שנמשח דוד זכה בכתר

(88) רמב"ם שם ה"ו.

(89) שם ה"ט.

(90) דאם בא רק לשלול שאר בני דוד, הו"ל לפרש גם שם בנו של שלמה (ראה שוה"ג להערה 85), שהרי גם לשלמה היו כמה בנים.

(91) בהבא להלן ראה ד"ה פדה בשלום בס' שערי תשובה לאדהאמ"צ (שער התפלה) פי"א (נה), ד ואילך.

(92) דה"א כב, ח. וראה גם שם כח, ג.

(93) שם.

(94) כמ"ש (דה"א כב, ט), „שלמה יהי' שמו ושלום ושקט אתן על ישראל בימיו“.

(95) מ"א ה, יא.

(96) ראה ספר המצות להצ"צ מצות מינוי מלך פ"ב, שדוקא במלך דוד הי' המשכת בחי' חכמה במדת והנהגת המלכות שלו (ובהמשך הענין מבאר, שדוד קיבל מאדם חכמה עילאה ועצמיות החכמה שלא נוגע למדות), ומיוסף קיבל חכמה תתאה (להנהיג המלוכה בפועל), משא"כ בכל המלכים שלאחריו (כולל שלמה, שעליו נאמר ויחכם מכל האדם) לא הי' הארת החכמה מאיר בהם לענין הנהגת מלכותם (כ"א רק בניצוץ הפרטי שלהם להבין ולהשכיל בתורת ה' ובכל אשר בעולם). וצ"ע איך ליישב זה עם המבואר בפנים (המצב דלע"ל).

(80) חגיגה יג, א.

(81) ביאורי זוהר להצ"צ ע' תקלא.

(82) זח"ג קצד, ב.

(83) המשך תעריב ח"א פרכ"ה ואילך.

(84) בפיה"מ סנהדרין פ' חלק יסוד הי"ב. ועד"ז

בסהמ"צ שלו מל"ת שסב („אין מלך למי שמאמין בתורת משה רבינו אלא מזרע דוד, מזרע שלמה דוקא“ (ראה לקו"ש חכ"ה ע' 110 הערות 51-52)). אגרת תימן פ"ג („אי אפשר שלא יעמוד מזרע שלמה איש כו"“).

(85) והוא ע"פ נהנומא ס"פ תולדות*. אגדת בראשית פמ"ד (מה*). וראה מפרשי זוהר ח"א קי, ב. וש"נ.

(86) ה' מלכים פי"א ה"ד: ואם יעמוד מלך מבית דוד. ובהל"ת תשובה פ"ט ה"ב: אותו המלך יעמוד מזרע דוד.

(87) רמב"ם ה' מלכים פ"א ה"ה. וראה בכ"ז בארוכה לקו"ש חכ"ה ע' 110 ואילך. חכ"ה ע' 109 ואילך. ח"ל ע' 100-99.

* ושם: ממי הוא מדוד, שנומר (דה"א ג, י) ובן

שלמה רחבעם (בנו), אבי' בנו וגו'.

לכולם למלך גו' ולא יחצו עוד לשתי ממלכות עוד", „ודוד¹⁰⁴ עבדי נשיא להם לעולם¹⁰⁵."

עפ"ז י"ל ההדגשה שמישיח הוא „מבית דוד ומורע שלמה" - כי החידוש של משיח יהי מורכב ממעלת דוד (מלכות) ומעלת שלמה (שלום), עיי' שלמישיח יהי שלימות ענין המלכות, כולל חכמה שבמלכות (כמו שמתגלה ע"י „גולה", חכמת מצרים), עד ש„אותו המלך שיעמוד מזרע דוד בעל חכמה יהי יותר משלמה¹⁰⁶", עד שלימות ענין המוחין (בבחי' פלא), נוסף על מוחין ומדות ומלכות - כמ"ש¹⁰⁷ „ונחה עליו רוח ה' רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת ה'". וכידוע¹⁰⁸ שמישיח יהי הן מלך והן רב, „וילמד כל העם" תורה¹⁰⁹, כולל - הנפלאות של פנימיות התורה¹¹⁰.

ז. בכדי שאצל כאו"א מישראל יהי כח לקבל את הגילוי דמישיח, צריך להיות אצלו מעין הדרגות הנ"ל באל"ף [כידוע שבכאו"א מישראל יש ניצוץ של משיח¹¹¹, ולכן כאו"א אומרי¹¹² „ויתקיים בנו מקרא

. . מכל חכמת מצרים⁹⁷ - היתרון של האל"ף (אאלפך חכמה) שמתגלה ע"י „גולה" (חכמת מצרים),

ובכח זה „כל חכמי הגוים נתבטלו בעצם לגבי חכמת שלמה שלא ע"י מלחמה ע"כ נק' שלמה כי שלום הי' בימיו⁹⁸, עד שהאומות הביאו לשלמה את ניצוץ הקדושה (כידוע בנוגע למלכת שבא⁹⁹) - מעין שלימות השלום לע"ל, ש„לא ירעו ולא ישחיתו גו' כי מלאה הארץ דעה גו'⁴⁴“, ע"ד הבריור ע"י „עסק התורה דבחכמה אתברירו בביטול הרע בעצם כמו לע"ל דכתיב¹⁰⁰ וראו כל בשר בחי' ראי' דחכמה כו' וידע⁹⁸ כל פעול כו'⁹⁸."

וי"ל שזה נוגע לשלימות ענין המלכות, שלכן אצל שלמה היתה מלכות בשלימות, „וישב שלמה על כסא ה'¹⁰¹ במצב של מנוחה ושלום (בכללות), בערך למלכות דוד עלי' היו קטרוגים וערעורים כו'."

ואילו זכו היתה מלכות שלמה שלימות ענין המלכות ובית ראשון הי' הבית הנצחי, בגאולה נצחית; אבל בגלל שנתערבו ענינים בלתי רצויים, הי' לאח"ז „קרוע אקרע את הממלכה¹⁰² (למלכות יהודה ומלכות ישראל), ואח"כ הי' החורבן, ולאח"ז - חורבן בית שני, וגלות זה האחרון - עד שתחזור שלימות ענין המלכות ע"י מלך המשיח, למעלה ממלכות שלמה, כש„מלך¹⁰³ אחד יהי

(104) שם, כה. וראה לקו"ש חל"ה ע' 206

ואילך.

(105) ואולי יש לומר לחידודא, שענין זה מרומז גם בלשון „גאולה האמיתית והשלימה": „אמיתית" - רומזת לשלימות המלכות על כל בני ישראל, כי יעקב הוא מדת האמת (וח"א קלט, סע"א. קסא, א. תניא ספ"ג. ועוד) ונשמתו „כלולה מכל הנשמות שבישראל מעולם ועד עולם" (אגה"ק ס"ז). ובתיבת „שלימה" ישנם האותיות של „שלמה".

(106) רמב"ם הל' תשובה פ"ט ה"ב.

(107) ישע"י יא, ב.

(108) אוה"ת תזריע (כרך ג) ע' תתטז. ובארוכה

- סהמ"צ להצ"צ מצות מינוי מלך.

(109) רמב"ם הל' תשובה שם.

(110) ראה סהמ"צ שם פ"ג. לקו"ת צו יז, א-ב.

שער האמונה פנ"ו ואילך. ועוד.

(111) מאור עינים ס"פ פינחס.

(112) תפלת רבש"ע בעת הוצאת ס"ת ביו"ט.

(97) מ"א ה, י.

(98) שערי תשובה שם (נו, א).

(99) מ"א י, א ואילך. תו"א בראשית ו, רע"א.

סה"מ תש"ד ע' 107. ובכ"מ.

(100) ישע"י מ, ה.

(101) דה"א כט, כג.

(102) מ"א יא, יא.

(103) יחזקאל לו, כב.

שלימות כסא המלכות של ד' רגלים דוקא - „וישב שלמה על כסא הוי"ו", ומעין זה אצל כאור"א מישראל, כי יהודים הם, בני מלכים" ¹²⁰, ויתירה מזה - „מלכים" ¹²¹, עד שעי"ז הוא מקבל שייכות ל„מכובד", שבא מכבודו של הקב"ה [במכ"ש ממלך באוה"ע שאומרים עליו „שנתן מכבודו לבשר ודם" ¹²²]. ועאכו"כ ע"י שייכותם לתורה (עד שלכאור"א מישראל יש אותם ¹²³ וחלק שלו בתורה), „כל ¹²⁴ בניך לימודי הוי"ו" ¹²⁵, ו„מאן מלכי - רבנן" ¹²⁶ - שעי"ז מגיעים גם לחכמה שבמלכות (בחי' שלמה), עד לשלימות המלכות, כמו שכוללת את כל ארבעת ענינים הנ"ל: חכם, גבור, עשיר, מכובד.

כך שישנה שלימות הכסא של ד' רגלים, בו שייך שלימות ענין הישיבה („וישב שלמה על כסא הוי"ו"). ולהוסיף, שעי"ז נמשך גם ראשו של מלך למטה, ולכן מקבלים יותר שייכות למלך, ורגליו מתנשאים על „הדום רגליו" ¹²⁷ - שעי"י המשכה מלמעלה למטה והעלאה מלמטה למעלה נעשה שלימות החיבור דאלקות שלמעלה מעולם עד לבחי' נפלאות עם עולם, גילוי בחי' אל"ף במציאות העולם

שכתוב ונחה עליו גוי"ו]: מלכות, מדות, מוחין השייכים למדות, ומוחין בעצם.

ויש לומר, שזהו תוכן המשנה בתחלת הפרק דשבת זו (פרק רביעי), שמפרט ארבעה דברים: „איהו חכם כו', איהו גבור כו', איהו עשיר כו', איהו מכובד", וידוע שהם כנגד ארבע דרגות שמהם מתחלקים (עשר ספירות שמהם משתלשלים ¹¹³) עשר כחות הנפש, כנגד ד' אותיות שם הוי"ו ¹¹⁴: איהו חכם - חכמה, איהו גבור - בינה, איהו עשיר - תפארת (כללות המדות) ¹¹⁵, איהו מכובד - מלכות (שענינה כבוד).

היות שלכאור"א מישראל יש חלק אלוקה ממעל ממש ¹¹⁶, ויתירה מזה „חלק הוי"ו עמו" ¹¹⁷ - שהעצם כשאתה תופס בחלקו אתה תופס בכולו ¹¹⁸ - לכן כלולים בו כל ארבע האותיות ד„אלוה" (בחי' אלופו של עולם), ודהוי' (אלקות שלמעלה מעולם).

ועבודתו היא לגלות ארבעה ענינים אלו אצלו, עד לאופן דלפנים משורת הדין, „מילי דחסידותא" ¹¹⁹, בחי' נפלאות (שבתורה).

ועי"ז שיש לו בגלוי את כל ארבעת הענינים נעשית שלימות המלכות,

(120) שבת סז, א.

(121) תקו"ז בהקדמה (א, ריש ע"ב).

(122) ברכות נח, א. רמב"ם הל' ברכות פ"י ה"א. טווא"ח סרכ"ד. שו"ע שם ס"ז. הל' ברכות הנהנין לאדה"ז ס"ג ס"ט.

(123) ראה מג"ע אופן קפו.

(124) ישעי' נד, יג.

(125) ואף שאמחז"ל (ברכות בסופה. וש"ג) „א"ת בניך אלא בוניך", ידוע (ראה ס' הליכות אלי ס"ג. ועיין מו"ג ח"ג פמ"ג. שו"ת הרדב"ו ח"ג תשובה אלף סח (תרמג). אנציקלופדי' תלמודית ח"ב ערך אל תקרי' ש„אל תקרי' מוסיף עוד פירוש, ואינו ממעט פירוש הראשון.

(126) ראה גיטין סב, א.

(127) ישעי' טו, א.

(113) תניא רפ"ג.

(114) שער מאמרי רז"ל ולקוטי הש"ס לאבות

כאן. וראה סה"ש תשמ"ח ח"ב ע' 446 ואילך.

(115) לכאורה ה"י י"ל, שעשיר הוא בינה, וגבור הו"ע המדות (גבורת ותוקף המדות). והסדר במשנה הוא - תחלת בחי' דוכרין (י' וו' דשם הוי' - חכמה ומדות), ואח"כ בחי' נוקבין (ב' ההי"ן דשם הוי' - בינה ומלכות). ודוחק הכי גדול הוא - דמה מכריז לשנות סדר שם הוי"ו!?

(116) תניא רפ"ב.

(117) האוינו לב, ט.

(118) כתר שם טוב בהוספות סקט"ז. וש"ג.

(119) ראה ב"ק ל, א.

כל ימי חייו^{130*}, עד שע"י כתיבת דברים אלו (בספר הזרה), ה"ז נתגלה אח"כ לכל בני" עד באופן דיתפרנסון¹³¹ בהבנה והשגה - גילוי בחי' נפלאות שבתורה בחכמה בינה ודעת. ההתחלה - ומעין ובדוגמא - מגילוי פנימיות התורה לע"ל.

בנוסף לזה רשב"י גם חיבר את פנימיות התורה עם נגלה דתורה¹³². וי"ל שבתורה עצמה נגלה דתורה ופנימיות התורה הם ע"ד החילוק בין אל"ף מלשון אולפנא ולימוד (מוחין השייכים למדות), לאל"ף אותיות פלא (מוחין בעצם). ורשב"י חיבר את שניהם.

וי"ל שבכח זה הוא גם נתן את הכח לגילוי אלקות (גם הדרגות שלמעלה מעולם) (באלופו של) עולם - כמאמר הידוע שלו¹³³: „תניא ר"ש בן יוחאי¹³⁴ אומר כו' כל מקום שגלו (ישראל) שכינה עמהן כו' גלו לבבל שכינה עמהן כו' גלו לאדום שכינה עמהן", ז.א. שגם בהיותם (בבבל כו') „גולה" קיים שם הגילוי דאלופו של עולם, „שכינה עמהם".

ועד"ז ממשיך רשב"י בכל העולם כולו - כמאמר שלו¹³⁵: „יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין", שהוא יכול לפטור את כל העולם מלשון העולם והסתר מן הדין, כולל דין הגלות.

ויש לקשר זאת גם עם זה של"ג בעומר

^{130*} ראה בארוכה ד"ה גל עיני תשל"ז (סה"מ מלוטש ח"ח) שבהערה 51. וש"נ.

¹³¹ ל' התק"ז ת"ו בסופו. וראה הקדמת המק"מ לספרו. כסא לתק"ז שם.

¹³² ראה המשך חייב אדם לברך תרל"ח פכ"ה.

¹³³ מגילה כט, א.

¹³⁴ כן הוא „יוחאי" באל"ף) בעין יעקב. וי"ל שבוה מרומו הגילוי דבחי' אל"ף, ככפנים.

¹³⁵ סוכה מה, ב.

והגלות („גולה").

ובהדגשה יתירה - בעמדנו ביום השבת, שהוא כנגד ספירת המלכות, ובפרט בימי הספירה בשנה זו (כשהספירה התחילה „ממחרת השבת" ¹²⁸ גם) (כפשוטה), שאז כל שבת מה, שבע שבתות תמימות¹²⁸ היא כנגד מלכות דהספירה של שבוע ההוא: מלכות שבחסד, מלכות שבגבורה, מלכות שבתפארת, מלכות שבנצח, מלכות שבהוד, מלכות שביסוד, מלכות שבמלכות ובשבת זו - מלכות שבהוד (שכוללת כבר את כל הספירות, עד מלכות שבמלכות, כדלקמן ס"ח), מלכות כמו שהיא קשורה עם שלימות ההודאה (בבחי' פלא), כנ"ל.

ח. בכהנ"ל ניתוסף עוד יותר בעמדנו ביום השבת לאחר ל"ג בעומר (ובתוך שלושה ימים מל"ג בעומר¹²⁹), יום ההילולא ויום שמחתו של רשב"י¹³⁰:

ע"י רשב"י הי' גילוי פנימיות התורה (בחי' נפלאות שבתורה), ועיקר הגילוי הי' ביום הסתלקותו, נשמתא דנשמתא דאורייתא (פנימיות הסודות שגילה במשך

¹²⁸ אמור כג, טו.

¹²⁹ ולהעיר מהחידוש בשנה זו בענין שלשה: מב' ימי ראש השנה נכנסו תיכף ליום השבת, וכן ביי"ט כסלו (שחל ביום המישי בשבוע), ראש השנה לתסידות, שענינו נמשך בכ"ף כסלו, וממנו נכנסו תיכף ביום השבת. וכן בנוגע לל"ג בעומר, מ"ת דפנימיות התורה (המשך תרס"ו ע' ריט), שחל ביום המישי, וענינו נמשך על ג' ימים (ראה שער הכוונות ענין ספה"ע דרוש יא. ועד"ז בפע"ח שער ספה"ע פ"ז). וימי הפורים שלפ"ז, וכהסימן פל"ג הובא בסידור (וטור או"ח סתכ"ח).

ועד"ה הרמז י"ל שענין שלשה קאי על עבודת הג' מוחין מצ"ע, ענינה של פנימיות התורה (שנתגלתה ע"י הרשב"י, ובאופן של חב"ד ע"י אדה"ז) - מעין וטועמי' של העבודה דלע"ל (כיבוש קיני קניזי וקדמוני).

¹³⁰ נסמן בסה"ש תשמ"ח ח"ב ע' 440.

ובזה גופא - נוסף משנה לשנה, עד להגילויים בימים אלו ע"י כת"י דמאמרי דא"ח שנדפסו ונדפסים עתה.

ובאופן, כאמור, שממשיכים את הנפלאות שבתורה (בבחי' פלא) בהבנה והשגה, עד בכל כחות הנפש (חכמה, בינה, מדות ומלכות), ובלשון תורת אדה"ז הידועה¹⁴⁰ עה"פ "משכיל לאיתן האורחי" (תחלת מזמור פ"ט) - שאיתן שבנשמה (עצם הנשמה, בחי' פלא), "יש לו משכיל, מה שע"י כח המשכיל הוא האורחי, מזריח לכל הכחות והחושים", שכח המשכיל (שלמעלה משכל וביחד עם זה הוא מקור השכל) ממשיך מלמעלה מהשכל בשכל¹⁴¹; והגם ששלימות זריחה זו תהי' לע"ל, ה"ז נפעל גם כבר עכשיו¹⁴².

ומזה נמשך הכח להמשיך ולגלות אלקות גם בעולם (אלופו של עולם) - כסיום המזמור פ"ט: ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

ולאחרי זה מגיעים למזמור צדי"ק, "תפלה למשה איש האלקים", עד לסיומו - "ויהי נועם ה' אלקינו עלינו גוי", הגילוי עלינו מנועם ה', שלימות התענוג (עתיק¹⁴³), עד "ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו", בה("נועם" אותיות) "מעון" האמיתי, ביהמ"ק השלישי.

ובפשטות - שע"י לימוד התורה בכלל, ובפרט פנימיות התורה, כפי

הוא היום ד, הוד שבהוד", שמרמו על הענין של (הוד מלשון) הודאה, והודאה שבהודאה - בחי' פלא (שלמעלה מהשגה), ומזה נמשך אח"כ באל"ף (הבנה והשגה). ולהוסיף, שהוד שבהוד הוא גם "סוף ותשלום הספירות בעיקר המדות"¹³⁶ - ז.א. שכולל את כל המדות (עשירי), עד מלכות שבמלכות (מכובד), נוסף על ההמשכה ממוחין ע"י (חכם, וגבור). והוד היא גם הספירה החמישית, שמרמזת על בחי' חמישית לפרעה¹³⁷, דאתפריעו ואתגליין מיני' כל נהורי¹³⁸, בבחי' פרוע, שלמעלה מסדר והשתלשלות (בחי' פלא), וזה גופא נעשה הסדר הקבוע (בחי' אל"ף) לע"ל.

ט. ומרשב"י נמשך אח"כ גילוי פנימיות התורה בדורות שלאחרי זה, עד לדור האריז"ל, שאז נעשה "מצוה לגלות זאת החכמה"¹³⁹, ולאח"ז - נוסף בזה ע"י גילוי תורת החסידות ע"י הבעש"ט והמגיד (מייסדי תורת החסידות הכללית), ועוד יותר - ע"י אדמו"ר הזקן (מייסד תורת חסידות חב"ד) ורבותינו נשיאינו ממלאי מקומו - לימוד פנימיות התורה באופן דחכמה בינה ודעת, והפצת המעיינות חוצה, החל מחוצה שבאדם - כחות הנפש שלו, עד גם דנפש הבהמית, עד לחוצה שבעולם - מעין וטועמי' מגילוי פנימיות התורה בגאולה האמיתית והשלימה.

וכך ניתוסף בזה - ע"י רבותינו נשיאינו ממלאי מקומו מדור לדור, עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו. עד לגילויים דפנימיות התורה בדורנו זה,

(140) קונטרס לימוד החסידות ע' 5-6.

(141) ראה ד"ה כי מראש צורים תשכ"ח (נעתק

בקובץ י"א ניסן שנת הפ"ט אות טו).

(142) ד"ה וייצר תרפ"ה (סה"מ תש"ח ע' 63.

נעתק שם אות טו).

(143) ראה קובץ י"א ניסן שנת הצדי"ק אות ו,

יח, כא. ועוד.

(136) סידור עם דא"ח שער הל"ג בעומר דש, א

ואילך.

(137) ויגש מז, כד.

(138) זח"ר ר"י, א.

(139) אגה"ק סכ"ו (קמב, ב).

של אחרי כל הענינים - של בירור וזיכוך כו' - שבנ"י עברו במשך הדורות, יכול עכשיו כאו"א מישראל להגיע לדרגות הכי גבוהות, עד "תהי צדיק" בגלוי (הגילוי "דועמך כולם צדיקים"¹⁵⁰), כפי שהי' בשלימות הגילוי בגאולה האמיתית והשלימה¹⁵¹.

עד שעייז - העבודה הפצת המעיינות חוצה - ישנו כה לגלות ולהמשיך אלקות בעולם, עד בחוצה שאין חוצה ממנה.

וכל זה נעשה הכנה וכלי - ל"ונגלה כבוד הוי" גו"¹⁰⁰ בגאולה האמיתית והשלימה, "ולא יהי עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד", ולגילוי פנימיות התורה, עד באופן ד"והוי עיניך ראות את מוריך".

י. ההוראה מזה בפשטות - בנוגע לפעולות שבנ"י צריכים לעשות בכדי למחר עוד יותר את הגאולה:

בנוסף לפעולות בחלקו בעולם, עד בכל העולם, לגלות איך שהקב"ה הוא אלופו של עולם בעולם ובכל דבר בעולם, ובפרט עיי שמנצלים את כל עניני העולם, "לשם שמים" ול"דעהו", כך שכל דבר בעולם מגלה את "כבודו" של הקב"ה -

צריכה להיות גם הוספה מיוחדת באולפנא ולימוד התורה, ובמיוחד - בפנימיות התורה כפי שנתגלתה בתורת החסידות, באופן של הבנה והשגה, בחכמה בינה ודעת,

וגם - להשפיע על אחרים סביבו, עיי

שנתגלתה בתורת החסידות,

- כולל - עיי המסתכל בפני הרב, במאור פניו (חכמת אדם תאיר פניו¹⁴⁴), שזה מוסיף בהבנת הלימוד [כמאחז"ל¹⁴⁵], אמר רבי האי דמחדנא מחבראי דחזיתי לר' מאיר מאחורי, ואילו חזיתי מקמי הוה מחדנא טפי, דכתיב¹⁴⁶ והיו עיניך ראות את מוריך"] -

נעשה הוא כלי לגילוי אלקות בעולם, כולל גילוי כה הפועל בנפעל באופן של ראי' (חכמה), ויתירה מזה - גילוי כה העצמות ביש הנברא, ש"הוא לבדו בכחו ויכלתו לברוא יש מאין ואפס המוחלט כו" (כמבואר באגה"ק¹⁴⁷ בספר תניא קדישא).

החל מעבודתו של יהודי (כמבואר בתחלת ספר התניא), שהעבודה אצלו היא לא רק בסוד מרע - "אל תהי רשע", אלא גם, "תהי צדיק"¹⁴⁸, דאע"פ ש"אין כל אדם זוכה להיות צדיק ואין לאדם משפט הבחירה בזה כל כך כו"¹⁴⁹ כיון שנמצאים למטה נשמה בגוף ונה"ב בעוה"ז הגשמי והחומרי - אבל עייז שישנו כה העצמות בגוף הגשמי (של יהודי), כנ"ל, ה"ז נותן את הכח שגם למטה יגיעו לדרגות הכי גבוהות, עד "תהי צדיק" (עכ"פ עייז ש"יעשה את שלו לקיים את השבועה שמשביעים תהי צדיק כו', ועוד שההרגל כו' נעשה טבע שני", "וכשריגיל כו' הרי באתערותא דלתתא אתערותא דלעילא וכולי האי ואולי יערה כו' ויזכה לבחי רוח משרש איזה צדיק כו"¹⁴⁹), וי"ל

(144) קהלת ת, א.

(145) עירובין יג, ב. וראה ירושלמי ביצה פ"ה

ה"ב.

(146) ישעיי ל, כ.

(147) סימן כ (קל, ריש ע"ב).

(148) נדה ל, סע"ב.

(149) תניא פ"ד.

(150) ישעיי ס, כא.

(151) כמאחז"ל כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב שנאמר ועמך כולם צדיקים גו' (סנהדרין ר"פ חלק). וכפי שאומרים קודם פרקי אבות.

ל"ועמך כולם צדיקים".

וכל בני", "בנערינו ובוקנינו גו' בבנינו ובבנותינו", הולכים ביהד עם כל עניניהם, "כספם וזהבם אתם", ועאכו"כ עם כל בתי הכנסיות ובתי המדרשות¹⁵⁵, וספרי התורה שבהם

- כולל ספר התורה שסיימו השבוע, ע"י השתדלות נשי ובנות ישראל, ביהד עם סיום וסדר הכנסת ספר תורה, בשמחה גדולה בריקודים וכו', וקשור עם הוספתן בנתינת הצדקה, המקרבת את הגאולה¹⁵⁶ -

בארץ הקודש, בירושלים עיר הקודש, בהר הקודש, בביהמ"ק השלישי, "מקדש אד' כוננו ידך"¹⁵⁷.

(155) ראה מגילה כט, א.

(156) ב"ב י, א.

(157) בשלה טו, יז.

הפצת התורה והיהדות, והפצת המעיינות.

ויה"ר שע"י העבודה דסיום, "הכנסת" וגילוי האל"ף ב"גולה" - ה"ז יביא מיד את הגאולה, תיכף ומיד ממש, כך שכפי שבנ"י נמצאים עדיין במעמדם ומצבם עכשיו ממש, בלבושים ובגדים שלהם, אפילו אם הם עדיין "בגדים צואים"¹⁵², כי הגאולה באה באופן שלא עכבן אפילו כהרף עין¹⁵³, ורק לאחרי הגאולה "ויאמר¹⁵² גו' הסירו הבגדים גו' מעליו"¹⁵⁴, ועאכו"כ כאשר מדובר בנוגע

(152) ראה זכרי' ג, ג ואילך.

(153) ראה מכילתא ופרש"י בא יב, מא.

(154) וע"ד המבואר בנוגע לתחה"מ, שכשם

שאדם הולך כך הוא בא כו', כשם שהוא הולך

לבוש בא לבוש כו' ואח"כ אני מרפא אותן (ב"ר

רפצ"ה. זח"ג צא, א. וראה תשובות וביאורים סי"א

(ע' 55)).

לזכות

הוד כבוד קדושת

אדוננו מורנו ורבינו

מלך המשיח שי' לעולם ועד

מתוך חיים נצחיים טובים מתוקים ושמחים

בלי הפסק בינתיים

ויהי רצון שיראה הרבה נחת משלוחיו, תלמידיו,

חסידיו ומכלל ישראל,

וינהיג את כולנו מתוך בריאות הנכונה,

ויעלה תיכף ומי"ד ממ"ש את כל בני שליט"א

קוממיות לארצנו הקדושה בגאולה האמיתית והשלימה,

והעיקר תיכף ומיד ממש

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ועד התמימים להפצת ה"דבר מלכות"

1347-225-1928